VI. evfolyam. **20. szám.** Csütörtök, 1887. év márczius 10-én.

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Néptanitóknak egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1.50. Egyes szám 10 kr

Felelős szerkesztő:
Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.
Szerkesztőség: Csendes-utcza, TOTH-féle ház.
Kiadóhivatal: Csendes-utcza, OLAH-féle ház.

A magyar ipar versenyképessége és a magyar vidéki városok.

A géperőnek a villanyvilágitás czéljaira való átváltoztatása és átvitele Budapestre és minden magyar vidéki városra nézve oly aktualis műszaki feladat, melyet nem csupán pénzügyi szempontból kell megoldani, hanem egyébb tekintetek figyelembe vételével is.

Budapestre nézve rendkivül nagyra becsülendő erkölcsi nyereség lenne, mely a magyar ipar tekintélyének a keleten való emelése és az idegenek idevonzása által közvetlen anyagi haszonnal is járna, ha Magyarország fővárosa a kezdeményezést megragadná e tekintetben, főleg miután a modern műszaki tudományok épen ezen uj s fontos a „Ganz és t." czég által egy hatalmas iparág minden nagy nemzettel versenyképes különlegességet teremtett s ezáltal európai tekintélyt vivott ki. Keleti szomszédainkkal szemben a külsőségek is fontosak s tény az, miszerint a folytonos haladás mellett Budapestnek, mely várost minden szépségeivel és vonzó bájaival a legpazarabbul halmozott el a természet, a Balkán félsziget népeire és a kelet egy részére nézve a legközelebb fekvő európai nagy várost kell képeznie; nagy várost, melyben föllelhető mind az, mit a modern műszaki feltartóztathatlan haladása teremt, mit a művészet és a műipar árukban és utánzásra méltó példákban alkot, röviden mindaz, mit kereskedelem, ipar, valamint egy haladásra törekvő kulturállam — minő Magyarország — szellemi munkálkodása folyton megtekintésre érdemes, vendégszerető, és az európai kultura szinvonalán álló bazár vonzó formájában a keleti szomszédnépnek nyujtani képes.

Ehhez azonban kevesebb indolenczia s valamivel több tetterő szükséges, valamint szükséges az, hogy irányadó városi körök a főváros kereskedelmi életének és ipari fejlődésének követelményeit tekintetbe vegyék és legalább is megértsék.

Ha Németország fővárosa minden éjszaknémet józanság és szőrszállhasogató óvatosság daczára ezen gyakorlati kérdés végleges megoldásával legkomolyabban és legerélyesebben foglalkozik: Budapestnek tizszer több oka van, hogy e kérdésben a huza-vona megszokott politikáját és a szervezett tervtelenséget ne alkalmazza.

Azon nézetben vagyunk, hogy nemcsak Budapestre nézve fontos ezen kérdés, hanem azon magyar vidéki városokra nézve is, melyek — mint Budapest — természetes vizi erővel, vagy egyéb természet-adta oly erővel birnak, melyet villanyerőre lehet átváltoztatni.

Ganz és társa, Magyarország legnagyobb iparteleپe, bebizonyitotta, hogy gyártmányai nemcsak Magyarországon győzik le a külföldi versenyt, hanem még külföldön is haszonnal versenyeznek a legelső iparnemzetek gyártmányaival.

A legközelebb megtartandó közgyűlésen fogja előterjeszteni Mechwart vezérigazgató a vállalat folyton növekvő sikeréről az igazgatóság jelentését.

A vasöntöde és a gépgyár egész éven át kielégitően volt foglalkoztatva, mig a vagyongyártás kevésbé volt intenziv. A hengerszék-gyártásban a kivitel állandóan élénk volt, annyira, hogy e magyar gyár az indiai kivitel számára Bombay-ben raktárt rendezhetett be, mely angol és franczia exportőrökkel sikerrel versenyez. Ugyanezen üzletág számára Ausztráliában is van iroda.

Ép igy Ganz-féle turbinák gyártása is annyira fellendült, hogy Stiriából, Szerbiából és Olaszországból való számos megrendelés vár elkészitésre.

A gyár villam-mű osztályát illetőleg a mult 1885. évi működésre vetett visszapillantás mellett azon körülményre tétetik utalás, hogy a belföldi iparos körök a villam-világitással szemben bizonyos tartózkodást tanusitsanak s ennek megfelelőleg a villam-mű osztály belföldön csak korlátolt működést fejthetett ki, ellenben ezen osztálynak a külfölddel való forgalma rendkivül élénk volt s ezen kifelé ható ténykedés igen örvendetesen fejlődött.

Midőn az imént lefolyt 1886. évi ténykedésre visszapillantunk, a helyzet szingnaturájaként egyszerűen ismételhetjük a fennebb mondottakat azon megjegyzéssel, hogy 1886-ban ugyanazon körülmények — ha lehet — még intenzivebben voltak tapasztalhatók, a mennyiben t. i. a külföldi iparos körök a villam-mű osztály működése iránt mind nagyobb érdeklődést tanusitottak, a mi a hazaiaik részéről nem volt tapasztalható. Ennek megfelelő a lefolyt év végeredménye is: a villam-mű osztály ténykedésének örvendetes fellendülése kifelé s meglehetősen változatlan pangása benn az országban.

Hogy ezen működés tüzetesebb tárgyalására áttérjünk, jogosult büszkeséggel hivatkozhatunk arra, hogy a villam-mű osztály ez idő szerint különösen a mi városok világitását és általán nagy kiterjedésű világitási telepek berendezését illeti, nemcsak Európában ura a helyzetnek, hanem Amerikában is, pedig bizonyos tekintetben a nagy közönség által a villamosság hazájának tartatik.

A budapesti országos kiállitás alatt s a mult évben ismételten volt alkalmunk lapunkban a Ganz és társa czég által értékesitett Zipernowsky-Déri-féle távvezetéki rendszer előnyeit és örvendetes fejlődését kimeritően ismertetni, miért is jelenleg egyszerűen azon tény megállapitására szoritkozhatunk, hogy ma már villamossággal foglalkozó világhirű czégek, de egyébb elsőrangú czégek is igyekeznek ezen rendszer értékesithetését megszerezni s részben meg is szerezték.

Ezuttal a villammű osztálynak az egyes országokban már létező képviselőségeit soroljuk föl. Ily képviselőséget vállaltak:

1. Az olasz Edison-társaság Olaszországra, Premontot kivéve, melyre a „Beliani Fratelli" czég kapta a kizárólagos képviseletet. —

2. A „Société Electrique Edison" Párisban Franczia ország részére, kivéve egyes departementokat, melyek részére már korábban a „Société en Participation pour les Applications Indus — trielles de l' Electricité" Lyonban nyerte el a kizárólagos képviselőséget. —

3. „Berliner Maschinenbau-Actien-Gesellschaft vormals S. Schwarzkopf" Berlinben és „Helios, Actien-Gesellschaft für elektrisches Licht und Telegraphenbau in Ehrenteld-Köln" czégek Németország részére. Végül

4. az amerikai Edison-társaság, melynek élén tudvalevőleg a hires elektrikus Thomas Alva Edison áll, Ejszak Amerika részére,

Ezen kivül a Ganz és társa czég még más tekintélyes külföldi czégekkel folytat tárgyalásokat a képviselet elvállalása iránt.

A képviselőségek itt közzétett jegyzéke ékesszóló bizonyitékát szolgáltatja ezen táv-vezetéki rendszer kitűnőségének. Ezen rendszernek az amerikai és európai legnagyobb Edison-társaságok általi alkalmazása annyival inkább említésre méltó, mert épen Edison féle villam-

A „Zombor és Vidéke" tárczája.

STENNŐMHÖZ.

— 1880. —

Igen, az vagy, istennő, még pedig
A kéj s gyönyör szép istennője, te!
Nem festett karcsubb alakot soha,
Festőnek ihletteljes ecsete;
Szobrász vésője női idomot
Szebbet, mint a tiéd, nem alkotott;
Költő, ha elmerül ábránd-világba,
Ah, ilyen szép lehet csak ideálja.

S ez istennőt, e szépet, e dicsőt
A szerelem hevében ölelém,
S megolvasztott e szép szemek tüze,
Hogy édes ajka mézét szivtam én.
A férfi-vér vad erejét karom
Érezteté e karcsu alakon,
S ama rejtélyes bűvös égi tüzben
Első valék, a ki megüdvözültem.

Virág, ha vagy, kelyhednek ill ta
Szivemet édes kéjbe ringatá,
Csillag, ha vagy, — szerelmes sugatát
Első hintéd csókitasan reá,
Forrás, ha vagy, üditő italod
Vágy-oltó üdülést első adott;
De istennő vagy s nekem megnyitád
A tiltott paradicsom ajtaját . . .

Sylvester-este volt: a mult s jövő
Ölelve tartá egymást, — bucsuzott;
A tenger-időn elmerült az „ó"
S az „uj" sajkája lágyan folbukott;
E pillanat fönségét semmi sem
Örökithette meg oly kéjesen,
Mint ajkainknak szenvedélye, lása,
Ah, szülei csókol édes csattanása . . .

Istennőm vagy, — imádód én vagyok,
Elesztvén szent tüzet oltárodon,
S hogy kebleden az üdvöt follelém,
Mutatja azt, hogy jól imádkozom;
S bár nem vagyok hitetlen, hirdetem
Az uj tant, melynek czime: szerelem,
Mely nem igér uj éltet tulvilágon;
Malasztja csak egy röpke édes álom . . .

Amaranth.

A nihilisták.

— Igaz történet. —

Irta: **Sisyphus.**

Ezen történet azon időben esett meg, midőn a Páristól Konstantinápolyig vezető „Keleti villámvonat" kezdett közlekedni.

Egy szép nyári éjjel, tizenkét óra után, midőn a villámvonat elment, a Temesvár-Gyárvárosi vasuti állomás főnökhöz lélekszakadva rohant a 6-ik számu őr. Az állomásfőnök már éppen nyugalomra akart térni, midőn az őrt a vésztjelző lámpával hozzá rohanni látta.

A fáradtságtól lihegő őr nagy lélekzetet véve állt meg a bámuló állomásfőnök előtt s megkezdé jelentését:

„Állomásfőnök ur, az Istenért! Nagy szerencsétlenség van készülőben!"

„No, mi az! Mi történt?" kérdé az állomásfőnök.

„Tessék rögtön csendőrséget hivni! A 6-ik őrháznál, a hol én vagyok az őr, nihilisták vannak!" mondá az őr rémült arczkifejezéssel.

Midőn az őr kissé magához tért ijedelméből, elbeszélte az állomásfőnöknek, hogy már négy nap óta minden éjfélkor hol az erdőből, hol a város felől négy nihilista jött hozzá s őt borral, szivarral megvesztegetni akarták

„Ezelőtt egy héttel — beszélé az őr — mielőtt a villámvonat elhaladt volna, négy uriasan öltözött férfi jött őrházamhoz. Hogy mely irányból jöttek, azt nem tudom; elég az hozzá, hogy bejöttek hozzám s udvariasan adták tudtomra, miszerint engedjem meg, hogy megpihenjenek nálam. Rövid szünet után folytatá elbeszélését: Én azon hiszemben, hogy tisztességes emberekkel van dolgom' kézséggel hivtam be őket szerény szobámba, de az urak nem akartak bejönni, — az őrház előtti asztal körül telepedtek le és több üveg bort, szivarokat vettek elő — egész kis mulatságot rögtönözve. Később engem is meghivtak s megvendégeltek, sőt az üres üvegeket is ott hagyták. — Mikor a villámvonat a Gyárvárosi állomásnál elhaladva füttyentett, az urak összenézvén felugráltak helyeikről s a pálya két oldalára álltak mig a vonat el nem haladt, azután még egy pohár bort üritve, a Gyárváros felé elmentek, mint már emlitém, hátrahagyva az üres üvegeket."

„Nos, aztán?" kérdé az állomásfőnök.

„Másnap ismét eljöttek éjfél tájban, és ugyanazt tették, — mondá az őr. — Azután három napig nem voltak ott, s én nem is gondoltam rájuk, midőn tegnap ismét megláttam őket. Most már nem hozzám jöttek, henem a 7, 8, 9. számu őrházakhoz, és pedig minden őrházhoz ketten. Valamivel tizenegy óra után jöttek s fél tizenkettőre eloszlottak ugy, hogy Rékás felé hat őrházhoz jutott egy-egy ember. Hozzám is jött, s én láttam hogy válláról szij lóg, mely a kabát alatt végződött — bizonyosan revolver volt! — Mikor a vonat őrházamhoz ért, az idegen gyorsan elővette óráját s egy kis sipot, melybe belefuvott, s az oly éles hangot adott, hogy a vonat dübörgésén át a 12-ik őrháznál álló ur meghallotta s felelt. — Mire a vonat a 12. őrházhoz jutott, onnan is felhangzott a sip éles hangja s a mellettem álló ur szintén jelt adott."

„Tovább, mi történt? — Miért nem jelenté ezt ön az első alkalommal?" kérdé az állomásfőnök aggódólag nézve körül a pályaudvaron.

„Bocsánatért esedezem, állomásfőnök ur, de nem tulajdonitottam semmi fontosságot a dolognak", — mondá a megszeppent őr. — Tegnap kezdtem gyanakodni, s midőn ma ismét eljöttek a titokzatos férfiak, — én már előre összebeszéltem őrtársammal, s megtiltottam a pálya közelében való tartózkodást. — Erre a hat férfi közül kettő hozzám lépett s szép szerével akart engedékenységre birni, de én állhatatosan tiltakoztam s erre ők fenyegetőleg kezdtek beszélni és tovább mentek. — Az őrháztól mintegy 50 lépésnyire fübe heveredtek, s halkan beszélgettek. Mivel a villámvonat már nemsokára jövendő volt, nem tehettem azonnal jelentést, mert jelezni kellett hogy a pályán nincs baj, mindamellett jelet adtam a lassubb menetre. Erre aztán az ismeretlen férfiak is elmentek," végzé jelentését az őr.

áramlat-vezetési rendszer tartatott legjobbnak és városok világitására legalkalmasabbnak.

Ma már egész sorozata létezik nagyobb villamvilágitási telepeknek, melyek a táv-vezetéki rendszer szerint épittettek vagy épülőben vannak. Az eddigi ez irányu működés összesen 30 kisebb s nagyobb telepre terjed, 1000 iv- és 20.000 izzó-lámpával. Ezen telepekből esik: Magyarországra 2, Angliára 1, Belgiumra 1, Németországra 3, Oroszországra 1, Olaszországra 5, Schweizra 6, Spanyolországra 8, Dél-Amerikára 2, Éjszak-Amerikára 1. Ezen kivül 1886-ban még 34 megrendelést kapott a gyár egyszerübb berendezésre összesen 100 iv s mintegy 6000 izzó-lámpával.

E megrendelések nagy része már kielégittetett, egy része munkában van. A berendezések legnagyobb része külföldi telepekre esik, és pedig legtöbb Olaszországra és Oroszországra; Magyarországra csak minegy $^1/_4$ rész.

Ezen számok és tények minden ékes szónál inkább bizonyitják, hogy mily nagy hóditásokat tett a külföldön ezen Magyarországon is virágzó iparág.

Más részről az általunk mily helytelenitett irányzat itt is nyilvánul, hogy t. i. a magyar ipar érdekében nem fejtetik ki elég tevékeny érdeklődés. Valamint a magyar vidéki városok anyagi fölviragzása a magyar államra nézve ép oly fontos, mint a fováros csodás fejlődése, — azonképen a magyar vidéki városok is, melyek közül fekvésük szépsége által oly sok kiválik, szintén hivatva vannak arra, hogy berendezéseiknek a modern technika általi tökéletesitésén ne csak szóval munkálkodjanak, hanem azon valódi munkassággal is, mely a magyar ipar érdekeinek, más szóval az ország anyagi fejlődésének közvetlen avagy közvetve javára szolgál. **P. K.**

A tisztelt gazdaközönségnek!

— A kereskedelmi muzeum felhivása. —

(Vége.)

A kereskedelmi muzeum II. főcsoportja az állati termányeket foglalja magában, itt is igen sok oly szempontot érvényesithetünk, mely a kereskedelmi muzeum igénybevételét indokolja.

E főcsoportban van felvéve a gyapjutermékek kiállitása. Juhászatunk, mely az előbbi években oly igen conservativ irányt követett, az utóbbi időben igen jelentékeny változásokon ment keresztül. Juh-tartó gazdáink kénytelenek voltak számolni a tengerentuli gyapjutömegek versenyével és ennek folytán, valamint a természetes legelőknek mindinkább terjedő megszoritása miatt az országnak igen sok vidékén erősen csökkent a goromba gyapju termelése és mindinkább emelkedett a különféle keresztezések után nyert telette változatos minőségű gyapjunak termelése.

A mennyiségre és középfinomságra törekvő irány emelkedett most tulsulyra, itt-ott a finom posztógyapju termelésének rovására is.

Ezen mozgalmaknak eredményeként talán azt lehet constatálni, hogy gyapjutermelésünk megindult átalakulása még mindig tart, sőt lehet, hogy a világpiacz folytonosan változó kereskedelmi esélyei folytán, egyhamar megállapodásra számitani nem lehet.

Ily körülmények között ugy a gazdának, mint a kereskedőnek legnagyobb érdekében áll, hogy ezen folytonos változások közben nélkülözhetlen tájékozásának fonalát el ne veszitse.

E tájékozásra bő alkalmat fog nyujtani a kereskedelmi muzeum abban az esetben, ha gazdáink közül minél többen állitják ki gyapjutermányeiket és kiváit ha azok, kiknek juhászata más irányba készül átmenni, minél gyakrabban küldik meg az átmenet egyes fázisait jellemző gyapjumutatványokat.

Az ilyen gyapju-kiállitás gazdáinkra nézve nemcsak a tájékozási, de üzleti szempontból is hasznos lehet, miután gyapjutermelésünknek érintett átalakulása folytán a gyapjukereskedők, kiváltképen pedig a külföld üzletemberei sincsenek kellő adatokkal ellátva az iránt, hogy egyes gyapjutajták, melyek iránt esetleg kereslet nyilvánul, hol és mily mennyiségben szerezhetők be.

A tejgazdaság, melynek nagyobb mértékben való felkarolása csak az imént indult meg, nagy számban igényel oly gépeket, eszközöket és felszerelési tárgyakat, melyek gazdáink előtt jobbára még ismeretlenek. Ehhez járul még az is, hogy a külföldön (Svájcz, Németország, Dánia, Svédés Norvégország stb.,) mely e részben évek hosszu során a fejlődés igen magas fokára emelkedett, egy folyton haladó ipar mindig uj és uj czélszerű javitásokkal és berendezésekkel támogatja a gazdák törekvését. A kereskedelmi muzeum tejgazdasági gyüjteményei lesznek hivatva arra, hogy gazdáinkat e részben is kellőképen tájékozzák. A gépek és eszközök mellett természetesen a tej-értékesités termékeinek sem szabad hiányozniok; ezeknek tömeges, jó minőségű előállitása előbb-utóbb kisebb mértékre fogja szoritani a most még igen tetemes bevitelt.

Hogy e csoporton belül még több példát idézzünk, fölemlithetjük az apróbb házi állatok tenyésztését is, mint oly gazdasági ágat, melynek jövedelmező üzésére nézve a kereskedelmi muzeum nem egy hasznos utmutatást fog szolgáltatni, ha más módon nem, de mindenesetre az által, hogy e gazdasági ágak termékeinek piaczszerü minőségeivel, csomagolási módjaival, tetszetős elkészitésével stb. fogja a gazdát megismertetni, a mi ugy az élő baromfinak, mint a tojásnak már is szép lendületet vett kivitelére fog jótékonyan hatni.

A selyemtenyésztés termékeinek és eszközeinek bemutatása figyelmet kelthet e termelési ág üzésére alkalmas vidékek iránt és a minőség emelkedése, az előkészités tökéletesitése haszonnal fog járni e nyereséges mellékfoglalkozásra nézve, melynek évről-évre gyarapodó mérveiről az 1885-iki budapesti országos kiállitás nyujtott tájékoztató áttekintést.

A méhészet igen fontos közgazdasági jelentőségéről felesleges hosszasabban szólani, mert aránylag csekély befektetéssel igen tetemes hasznot ád és termékeinek fogyasztása a legnagyobb terjedésre képes. Tény az, hogy ma még a belföldi piacz finomabb igényei sem találnak kielégitésre, a sajtolt méz sok tisztátalanságot és hamisitást takar el, azért a szép lépes és pergetett méznek előállitása igen nyereségesnek igérkezik; ezzel karöltve az okszerü kaptárok és megfelelő eszközök alkalmazása kell, hogy járjon. A kereskedelmi muzeum egyrészt a méz s viasznak nyitván tért, alkalmat ád a beszerzési források, minőségek és csomagolási módok megismerésére és tanulmányozására, — másrészt az egyszerűtől a legkomplikáltabb méhlakig és eszközig, bemutatja a berendezés kellékeit, előállitási helyeit, hogy mindenki azt és onnan választhassa, hol legczélszerübbnek és legelőnyösebbnek tartja.

A mennyiben igen sok birtokkal rendszeres erdőgazdaság is van összeköttve, az erdészeti csoport tárgyaira is figyelmet kell forditanunk mert a fa sokféle kikészitése nemcsak a belföld piaczára igen fontos, hanem rendkivül nyereséges kiviteli czikket is képez; tehát itt is a beszerzési forrás, a rendelkezésre álló mennyiség és az előállitási ár mint az értékesitésnek igen lényeges tényezői szerepelnek. A mennyiben az erdei fa feldolgozása vállalkozóknak volna kiadva, gazdáink jó szolgálatot fognak tenni az által, ha ezen egyéneket a kereskedelmi muzeum czéljainak megnyerik.

Az erdei mellékhaszonvételek nem játszanak ugyan oly fontos szerepet, mint magának a fának az értékesitése, de közülök nem egy igen keresett czikket képez, például a gubacs, cserkéreg és hánes, különféle famag stb.

A további csoport a „Bor és egyéb szeszes italok" at foglalja magában. A mi a sörgyártást illeti, ez nálunk kizárólag a nagyipar kezén van és azért kevésbé is szorul a gazdák és a muzeum közvetitésére. E körüimény részben áll a szeszgyártásra is; de itt már inkább szerepel a gazda is, mint termelő, némely specialitás pedig, mint többek között a szilvapálinka, nagyon megérdemli, hogy termelésének mérvéről és a beszerzési arról a kereskedelmi muzeum utján tudomást nyerne, a kereslet és kinálat ott találkozhasson országos szempontból azonban legtöbb teendőnk azonban a borászat terén merül fel, hol a nagyjaban jeles termeket igen gyakran meg nem felelő kezelés és árán alului értékesités szokta kárositani. A pinczegazdasági eszközök gyüjteményéből a helyest kiválasztva, az első hányon igyekezzék segiteni a gazda, másfelől pedig helyesen osztályozott borainak közvetlenül keresse meg az utját a bel- vagy külföldi vevőnek. A piacz izlésének tanulmányozása kevés fajnak tömeges termelésére fog vezetni s a boraink sokfélesége, hogy ugy mondjuk jellegtelensége ellen hangoztatott panaszokat megszüntetni, mi mellett természetesen ismert és becsült specialitásainkat teljes épségükben kell fentartanunk. Ha a világkereskedelemben részt akarunk venni, akkor a kereskedelmi muzeum utján csakhamar meg fognak győződni, hogy a vörös bor előállitására nagyobb területet é figyelmet kell forditanunk, mert a nagy piaczot a franczia szoktatta ezen eloszeretetre, mely előtt, ha versenyezni akarunk, nekünk is meg kell hajolni!

A törköly- és seprőpálinka, cognac és pezsgő is nevezetes czikkekül szerepelnek; árban, minőségben vetekedve akárhány külföldi termékkel, de a beszerzési források nem lévén elég ismeretesek, eddig az értékesités sem lehetett elég kedvező. A termelők megfelelő részvéte esetén, a kereskedelmi muzeum e bajon is lehetőleg segiteni fog.

* * *

Ezek azon csoportok, melyek a gazdák figyelmét első sorban és érdekben lekötik; — de lehet a felsorolásokon kivül még akárhány czikk, mely eddig semmibe sem véve, használatlanul maradt és még csak ezek némelyikére akarunk itten kiterjeszkedni. Ott van a nád, mely épitkezésnél a stuckatour készitésénél nélkülözhetlen; ott a sok fuzvessző, melyből kast, kosarat lehet fonni; czirok, a melyet seprőre, kefére lehet felhasználni — hiszen ma is a czirokkefék nagyrészét Steiororszagból importáljuk; — a gipsz, melyet trágyázásra, szobrászatra alkalmazhatunk; a mész és cement, mely az épitkezésnél oly nagy szolgálatot tesz, — szóval igen sok oly termény, mely kiaknázhatlanul, jövedelmezés nélkül hever és melynek értékesitése kevés fáradsággal és életrevalósággal lehető is.

A kereskedelmi muzeum csak akkor fog rendeltetésének sikeresen megfelelni, ha központositva lesz benne mindaz, mit hazánk kereskedelme, ipara, mezőgazdasága előállitani képes, folyton megujuló, mindenre kiterjedő czikkekben. Akár a kormánynak, akár a hadseregnek, akár egy magános egyénnek legyen valamire szüksége — a kereskedelmi muzeum legyen képes rögtön az illető czikkre reá mutatni: itt van, ennyi van, ez az utolsó ára!

Mindezeknél fogva ujból is felkérjük hazánk tisztelt gazdáit, sziveskedjenek a kereskedelmi muzeumba tagokul belépni s annak közhasznu törekvéseit czikkeik beküldésével tőlük telhetőleg támogatni.

A tárgyak elhelyezésére szükséges szekrényeket, állványokat, üvegszerlegeket és 1 négyszögméter területet ingyen szolgáltatunk kiállitóinknak. A catalogus évenként 20—30,000 példányban ingyen fog terjesztetni és igy a nagyközönség figyelmét folyton termelőinkre irányozuk.

A 10 forintnyi évi tagdij a nyujtott előnyökkel szemben valóban szót sem érdemel és remélhetőleg még a kevésbé vagyonos termelőt sem fogja visszariasztani.

Gresham életbiztositó társulat.

A „Magyar Pénzügy" czimü fővárosi szaklap irja:

A magyar nép nem türi meg a testén élősdő idegent, el és számüzi köréből erkölcsi, ha kell, hatalmi eszközökkel, de a tisztességes idegent világhirü vendégszeretetével fogadja, úgy hogy ez rövid idő alatt otthonosnak érzi magát az idegen földön is. Eszünkbe juttatja ezt a londoni „Gresham" életbiztositó társulat előttünk fekvő zárszámadása, mely arról tanuskodik, hogy e társulat egy negyed század alatt oly sikeresen működött Magyarországon is, hogy itt már most csak neve után külföldi, de különben már befogadott és közhasznu munkálkodásáért közbecsülésben részesülő társulat. A közönség fokozódó bizalommal viseltetik a „Gresham" irányában és a mi külön emlitést érdemel, a versenytársulatok is tiszteletben tartják. Alább közöljük a „Gresham" mult évi zárszámadását; az a fényes siker, melyet azok a száraz számadatok hirdetnek, egyfelől annak a tanusága, hogy a társulat az ügy által megérdemlett buzgalommal népszerüsiti az életbiztositás intézményét, másfelől, hogy nem ragaszkodik az egyoldalu érdek álláspontjára, hanem a biztositott felek szükségleteinek is a legelőnyösebben igyekszik eleget tenni.

Következőkben közöljük az elmult üzletév mérleg-számait, melyek külön kommentárra alig szorulnak.

A londoni központ főmérlege, 14.562.065·10 frank tiszta díjbevételt mutat, a melyben 5889 ujonnan kiállitott 32 millió frank biztositott tőkéről szóló poliszok első évi 1.898,095·10 frank díjai benfoglalvák. — A kamatbevételek 3.996,136·05 frankot tettek és emelték a társulat vagyonát — ideértve a díjbevételeket is — 18.558,201·15 frankra.

Az esedékességek, visszavételek, jutalékok, bélyeg, adók orvosi tiszteletdijak stb. kiadások, összesen 15.117.251·11 frank fedezése után, a szerződések végrehajtását garantirozó biztositási alap 3 millió 491,157·19 frankkal 92.773,658·12 frankra emelkedett.

A felosztásra kerülő tiszta nyereség, angol szokás szerint, minden harmadik évben, vagyis 1888 junius 30-án fog megállapittatni.

A halálozási statisztika a számszerü várakozás határán belül mozgott és tanuskodik az óvatosságról, mely az ajánlt koczkázatoknál követtetett.

Magyarország külön mérlege 1.146,073·08 frt tiszta díjbevételt mutat (a megelőző évhez képest a növekedés 48,190·61 frt); kamatbevételek 107,943·09 (növekedés a megelőző évhez képest 39,264·12 frt) és illeték- és árfolyamnyereség 40,481·22 forint.

Az összes 714,279·03 frt kiadás fedezése után maradt többletül 580.938.36 frt, melyből a díjtartalék 482,771·68 frttal a kártartalék 15,346·16 frttal dotáltatott és az 1885 jul. 1. és 1886 jun. 30-ki mérlegév nyereségül 82 820·52 frt iratott elő.

A magyarországi fiók belföldi értékekben elhelyezett biztositási alapja 2.620,726·50 frt, a megelőző évi 2.119,458.66 frthoz képest, tehát az emelkedés 501,267·84 frt.

Nem kedvezőtlenebb eredményt mutat Ausztria külön mérlege. A tiszta díjtartalék 822,417·63 forint (a megelőző évhez képest több 44,458 frttal); kamatok 114,738·31 frt (27,434 frttal több a megelőző évhez képest); illeték- és árfolyamnyereség 6,925·29 forint Az összes 459,753·03 frt kiadás levonása után marad 484.328·20 frt többlet, melyből a díjtartalék 382,641·55 frttal, a külön tartalékalap 20.450·64 frttal dotáltatik és az elmult mérlegévre nyereségül előiratik 81,236·01 frt. Az osztrák fiók biztositási alapja tehát 403,092·19 frttal 2.451,164·74 frtra emeltetett fel.

A „Gresham" osztrák-magyar biztositott felei részére, a biztositéki alap Bécsben és Budapesten, — mint a fentebbiekből kitünik, — következőleg alakul:

Díjtartalék Ausztriában	— 2.186,483.32	forint
„ Magyarországon	— 2.326,414.49	„
Különtartalék Ausztriában	— 114,681.42	„
„ Magyarországon	117,012.01	„
Forgalmi tőke Ausztriában	— 150,000.—	„
„ „ Magyarországon	177.300.—	„
Tiszta nyereség Ausztriában	— 81,236.01	„
„ „ Magyarországon	82.820.52	„
Összesen	5.235,947.77	forint

szemben a mult évi 4.458,575·19 frttal. A garanczia-alapok tehát jelentékenyen növekedtek a megelőző évhez képest, és oly impozánsösszeget képviselnek, hogy a „Gresham" egyéb garanczia nélkül a teljes biztositókot képes nyujtani belföldi biztositott feleinek.

Az állomásfőnök megszeppenve tért nyugalomra, de előbb szigorúan meghagyta a szolgaszemélyzetnek, hogy felváltva egész éjen őrködjenek, s ha gyanus dolog adja elő magát, csapjanak zajt. Ő maga pedig minden kézuel levő fegyvert ágya mellé készitve, — feleségének nem árulván el a dolgok mikénti állását, ruhástól dőlt ágyára s néhány órai virrasztás után elaludt.

Ezalatt persze az idő mult, s alig hogy az állomásfőnök elaludt, megvirradt s vonatot jeleztek. Mivel a főnök még nem jött ki, egy hivatalnok felment szobája ajtaján zörgetni. Ez pedig halliván a zörgetést, azon jó hiszemben, hogy még éjjel van, felugrott s revolverrel rohanva az ajtónak, az felrántá s az elrémült hivatalnoknak odakiáltá álomittasan:

„No mi az! Vagy jönnek a nihilisták?"

A szegény hivatalnok, ki mit sem tudott az éjjel történt dolgokról, rémülve hátrált s azt hivé, hogy főnöke — megőrült.

Végre az álmot szemeiből kitörülve, észre tért az állomásfőnök, s kimagyarázta fegyveres buzgóságának szörnyüséges okát. Délfelé pedig átrándult a Józsefvárosi főállomás főnökhöz, s ennek oly éléuken ecsetelte a fenyegető veszélyt, mintha már legalább is fél mértföldnyire szedték volna fel a sineket a nihilisták, holott még maga sem látta őket.

A józsefvárosi állomásfőnöknek a hallottak után legelső dolga is az volt, hogy elment a csendőrparancsnoksághoz, s előadván a dolgokat némileg nagyitva, (pedig már a gyárvárosi is nagyitott egy kissé!) kért legalább is 12 csendőrt éjjeli őrségre.

(Vége köv.)

A mérleg e rövid áttekintése is eléggé tanuskodik arról, hogy a „Gresham“ az ujabb nagy verseny daczára is tud még tért hóditani és a mikor egyfelől örvendünk a felett, hogy az életbiztositás egyre nagyobb tért nyer nálunk is, másfelől el kell ismernünk, hogy a közönség meg tudja választani a bizalmat érdemlő külföldi társulatot.

Megyei s helyi hirek.

A főrendiház pénzügyi bizottsága márczius 6-án délelőtt tárgyalta a költségvetést, mely fölött csak általánosságban folyt a vita. E vitának nagyon érdekes részletei voltak és különösen Ghyczy Kálmán volt az, a ki a kormány pénzügyi politikája felett beható és éles kritikát gyakorolt s a szőnyegen levő költségvetést nem fogadta el. Ez tudtunkkal az első eset, hogy a főrendiházban a költségvetés el nem fogadása szóba jött s e momentumnak sulyát növeli, hogy ez oly férfiutól ered, mint Ghyczy Kálmán s éppen azon időre esik, midőn a pénzügyminiszter senki más, mint Tisza Kálmán.

A megyei árva és szeretetház alap javára ujévi üdvözletek megváltása czimén befolyt összegek. Sándor Béla 20 frt, Schmausz Endre 5 frt, Karácson Gyula 3 frt, Dr. Rátai József 5 frt, időssb. Vojnits Lukáts 5, Dr. Vojnits István 5 frt, Mihályi János 3 frt, Schlagetter Gyula 3 frt, Kohut Henrik 2 frt, Révész Benő 5 frt, Goldscharek József 3 frt, Mártonfy Károly 2 frt, Szakácsi Sándor 2 frt, Eigl Jóósef 1 frt, Eimann Károly 2 frt, Korbai Károly 5 frt, Csch Ervin 10 frt, Redei Lajos 1 frt, Budánovits Ágoston 1 frt, Mandits Albo 1 frt, Matkovits Bertalan 1 frt, Schoszberger Hermann 1 frt, Skenderovits Mátyás 50 kr., Tapay Péter 5 frt, Berecz Károly 3 frt, Jusits Lajos 1 frt, Auer Ferencz 1 frt, Városy Károly 3 frt, Gaszner Lajos 2 frt, Szabó Mihály 1 frt, Dr. Basztics Pál 1 frt, Springer Lajos 1 frt, Vucsetics Zsivko 1 frt, Gombos Béla 2 frt, Vibirál József 1 frt, Szilágyi Mór 5 frt, Ribiczey Béla 3 frt, Fülöpp Kálmán 3 frt Kapetanovits János 5 frt, Zsigmond Gyula 3 frt, Dr. Kameniczky Sándor 2 frt, Roheim Károly 10 frt, Schneberger János 2 frt, Dr. Milko Ignátz 3 frt, Dr. Alföldy Gedeon 5 frt, Kósa János 1 frt, Poppovits Dusán 3 frt, Sági Samu 2 frt, Késmárky Béla 2 frt, Ertl János 5 frt, Tápav István 1 frt. Latinovits Géza 5 frt, Matkovits Lajos 10 frt, Rezsnyi Aurel 2 frt, Dr. Nagy Kálmán 2 frt, Dr. Kresztics György 1 frt, Latzkovits József 1 frt, Késmárky Gyula 50 kr., Sándor Géza 50 kr., Gyenis Péter 2 frt, Mladoniczky Vincze 1 frt, Dr. Fleischer Simon 2 frt, Dimovits Nikola 5 frt, Krappenheim József 2 frt, Zányi József 2 frt, Veprovácz Községe 2 frt, Dr. Thomann Jakab 5 frt, Zsupanszky Lyubomir 5 frt, Schmausz Ferencz 5 frt, Scultety Kornel 2 frt, Lajtay Benjamin 2 frt, Miko Mihály 1 frt Dr. Kőszeghi Ferencz 1 frt, Boromisza János 2 frt, Koch József 1 frt, Jung Antal 2 frt, Dr. Koch Mór 1 frt, Zsigmond Günter 2 frt, Dr. Boromisza Tibor 3 frt, Apatin községe 5 frt, Jellman József 3 frt, Will József biró 1 frt, Bekker Ádám 1 frt, Kőnig József 1 frt, Huszli József 1 frt, Baszler Márton 1 frt, Bajer Péter 1 frt, Gerhardt Bálint 1 frt, Ackermann János 1 frt, Kirig Károly 1 frt, Pfeiffer János 1 frt, Gillich Péter 2 frt, Widerkehr János 1 frt, Ertl János fiai 15 frt, Gaist Béla 3 frt, Raics Miklos 3 frt. Horváth György 1 frt 50 kr., Dr. Szommer Antal 2 frt, Rosenberg Mór 5 frt, Dübrentey Bálint 2 frt, Rosenberg Adolf 3 frt, Bosnyák János 2 frt, Hegyesi Ferencz 2 frt, Császár Péter 5 frt, Artinger Ferencz 1 frt, Thesz Gyula 50 kr., Bogyó Ödön 50 kr., Szilvássy János 2 frt, Sztapanov Emil, lelkész 1 frt, Miklusevits Milos 2 frt, Szmederevatz Atyim 1 frt, Gaisin Pál 2 frt, Riedel Jakab 1 frt, Wilimek József 1 frt, Rácz András 1 frt, Nikolits Simon 1 frt, Hernyakovits Milos 1 frt, Spatzek Ferdinand 1 frt, Szurdanics Sándor 1 frt. Kolozsvári Sándor 2 frt, Popovits Vazul 2 frt, Säfer János 2 frt, Fischer Nándor 2 frt, Antunovits József 2 frt, Deák Zsigmond 2 frt, Horváth Ferencz 2 frt, Br. Rédl. Béla 5 frt, Juglükhoffer Károly 2 frt, Csupor Gyula 2 frt, Mercy Imre 1 frt, Büchler Róbert 50 kr., Bartl Antal 50 kr., Csarsch Károly 50 kr., Bogyó Ottó 50 kr., Latinovits János időssb. 25 frt, Ada községe 5 frt, Opitz Sándor 1 frt, Jablonszky József 1 frt, Ábrahám Mihály 50 kr., Joanovits Lázár 50 kr., Petrovácz Ferencz 30 kr., Schenk Antal 50 kr., Seper Alajos 50 kr., Vuits Blagoje 20 kr., Esztergomi Sándor 20 kr., Balog Pál 50 kr., Dobler Jozsef 20 kr., Fridrich Tamás 50 kr., Tripolszky László 1 frt, Pitz Albert 2 frt, Gajcsinovits Milos 1 frt, Pásztor György 50 kr., Fabriczius Imre 30 kr., Szobonya Bertalan 30 kr., Dadity Dragutin 30 kr., Ofner Adolf 50 kr., Engelsmann Adolf 50 kr., Ada Moholyi takarékpénztár 2 frt, Gojtein Lipót 50 kr., Dvelly Róbert 30 kr., Fischer Dávid 20 kr., Gyetvay Béla 30 kr., Fischer Lipót 50 kr., Stein Mór 20 kr., Dr. Herczl Fülöp 20 kr. — Főösszeg 387 frt 50 kr. Azaz háromszáznyolczvanhét forint 50 kr.

Requiem. F. hó 7-én d. e. 9 órakor tartatott requiem a napokban elhunyt Heindlhofer Eleonóra kisasszonyért, mely alkalommal előadatott I. F. requiemje több egyházi ének a Zsaszkovszky-féle gyüjteményből, és Nemesonius „Liberája.“ Énekeltek Jauch Ferencz tanitó ur tanitványai, Pataj Eleonóra k. a. orgonakisérete mellett.

A topolyai gyermek-segélyző-egylet által rendezendő gyermek szini előadás f. hó 13-án lesz megtartva a „casino“ helyiségeiben. Előadatni fog: „A boszorkánymester“. Vigjáték egy felvonásban. Szigetiné—Radimetzky Margit k. a. Elek, Rózsika gyermekei Csillag Gusztáv, Radimetzky Iza k. a. Andor, rokokonuk Stern József. Boriska, szolgáló Fischer Teréz k. a. és „Az öreg vándor“. Szinmü 2 felvonásban. Mezei Gábor, birtokos Stern Ignátz. Berti, Lujza, Ferike, gyermekei Csillag Gusztáv, Buchwald Ernesztin k. a. Heuduschka Sándor, Erzsike, árva leány Boskó Eszti k. a. Ambrus, egy öreg vándor Pastyik Elek Bumbum, strázamester Beer Ignácz Kardos, honvéditszt Stern Sándor. — Helyárak: Körszék 80 kr, a többi ülőhelyek 60 kr, állóhely 40 kr és gyermekjegy 20 kr. — Jegyek előre válthatók özv. Radány Bertalanné urnő gyógytárában, Sigmond Lajos, Adler Adolf és Ettinger Mór uraknál, valamint előadás estején a pénztárnál. — A jótékonyczél iránti tekintetből felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A kereskedelmi muzeum ügyében a felvilágositások és értesitők végett Rácz Vilmos gazd. előadó urhoz Zomborban kell fordulni.

Választási mozgalmak. Az „Egyetértés“ irja: Kuláról (Bácsmegyéből) irják nekünk, hogy Sándor Béla megyei főispán e hó 6-án ott járt, azzal az ürügygyel, hogy a hivatalokat megvizsgálja, valójában azonban, hogy a község korifeusait, kiket a mult választáskor elidegenitett magától, egy kicsit megdolgozza, még pedig senki más, mint Pulszky Ágost érdekében. Pulszky pere helyét tehát Pulszky fia foglalná el, még pedig mint mondják — pártonkivüli programmal. E pártonkivüliséget azonban gyanussá teszi az a körülmény, hogy Pulszky ur első kortese Sándor Béla főispán, a ki a mult választásnál is nagy kortes volt — a kormánypárt érdekében. A kerületben egyébként más jelöltket is emlegetnek, igy Szász Károly ev. ref. püspököt és Vujevich Zakár zombori ügyvédet.

Csantavéren a közelmult napokban telepedett le dr. Bekeffy Károly ügyvéd. — Somogyi János ómoroviczai ügyvéd lakását május 1-én Topolyára teszi át.

Gyógyintézet. A helyben előnyösen ismert orvos dr. Bruck Lipót, ki a mult évben Lipik jódfürdőben egy a modern kor szinvonalán álló és a tudomány igényeinek mindenkép megfelelő szanatoriumot rendezett be — mint értesülünk, intézetét már f. évi április közepén megnyitja.

A sorozás Baján f. hó 2-án és 3-án ment végbe. Besorozatott a közös hadseregbez 67, a honvédességhez 17 egyén. A népfölkelésének körülbelül ugyanannyi jutott, mint a közös had seregnek és honvédségnek.

37. 38. 72. Ezek azon szerencses számok, melyek a helybeli jóhirü Stein és Engel czégnek egy pár ezer fórest hoztak a konyhára. Ugyanis ők azok a szerencsések, a kiknek kihuzott számait százanként bámulják a Heindlhofer-féle kereskedés előtt kitett lottó-kollekturában. — Ajánljuk a lutrizók figyelmébe. — Tehát: **37. 38. 72!**

Érdekes verseny volt f. hó 8-án este a „Vadászkürt“-ben Rácz Guszti a helybeli I. banda vezetője és Kolompár Sándor, annak volt vezetője, jelenleg a II. banda vezetője közt. A „Vadászkürt“ éttermei zsufolásig megteltek, nagy érdeklődéssel várván a verseny lefolyását. A győztes a közhangulatból itélve Kolompár Sándor lett.

A honvédség köréből. Ő felsége, Gózony János, várakozási illetékkel szabadságolt, s a 6-ik honvéd földandár számfeletti állományába tartozó honvéd-ezredesnek, a megejtett felülvizsgálat eredményéhez képest, mint „csapatszolgálatra nem alkalmas, helyi szolgálatra alkalmas“-nak nyugállományába helyezését elrendelte.

Arany-ünnepély. A szabadkai fögymnásiumi ifjuság szokásos Arany-ünnepélyét f. é. márczius hó 13-án d. e 10 órakor tartja meg a „Pest“-szálló nagytermében.

Halálozás. Bruck Mór Baja város legelőkelőbb kereskedőinek egyike, törvényhatósági bizottsági tag m. hó 26-án elhalálozván, temetése 27-én a délutáni órákban a közönség élénk részvéte mellett ment végbe. A törvényhatóság bizottsága és néhány jótékony egyesület testületileg vett azon részt.

Ó-Moroviczán f. hó 4-én ejtetett meg a községi aljegyző választás, mely alkalommal a község aljegyzőjévé Fetter János eddigi helyettes aljegyző választatott meg, még pedig egyhangulag; az nap este a választott tiszteletére bankett is volt.

Az igazságügyminiszter irnokká, a kulai kir. járásbiróséghoz Zsuffa Károlyt, zombori kir. törvényszéki irnokot nevezte ki.

Öngyilkosság. Farkas Márton 62 éves gombkötő Ujvidéken február 28-án — állitólag életuntságból, neje sirján agyonlötte magát. Szörnyű elhatározása előtt azt irta egy papirszeletre, hogy kihullott fogait, melyeket életében gondosan összegyüjtött tegyék be koporsójába.

Zentáról, márcz. 6-áról irják a P—i N—ó-nak: Schmausz Endre, megyei ailspán, tegnap és tegnapelőtt itt járt, hogy határozzon azon országszerte ismert botrányos községi választás felett, melynél tavaly junius hóban a városi közgyám, a községi nyilvántartásában vezetett 361 kiskoru nevében adta szavazatát a kormánypárt által felléptetett községi képviselőjelöltekre. A mindössze négy tagból álló igazoló választmányban, Zsarkó Antalon, a helybeli szabadelvü párt elnökén kivül, még két czimeres kormánypárti ember lévén, a városi közönség nem sokat remélt a hozandó elsőfoku határozattól és ebben nem is csalódott, mert az alispán által tegnap kihirdetett végzés szerint: a választók névjegyzékét összeiró bizottság a törvény értelmében és annak minden szigora szerint járt el; a választók összeirását tartalmazó lajstrom helyes s igy a közgyám törvény szerint járt el, midőn az abban foglalt 361 kiskoru nevében szavazott. Ehhez, ugy hisszük, minden kommentár felesleges. A közönség igen izgatott. Országos képviselőnk interpelláczió tárgyává teszi a házban e botrányos esetet.

A feketehegyi polgári olvasó kör, ugy mint minden évben, az idén is meg fogja ünnepelni márczius 15-ét.

A kereskedelmi muzeum állandó kiállitásában résztvevendők figyelmébe ajánljuk, hogy az igazgatóság legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy a hazai termékek állandó kiállitására vonatkozó szabályok azon határozatának épségben tartása mellett, mely szerint minden kiállitónak 1 □ méter terület dijtalanul engedtetik át, a minden négyszög méter területért fizetendő 5 frtnyi térdijat a folyó évre 2 frtra szállitotta le mindazon tárgyakra nézve, hogy azon kiállitók, kik a kiállitásban — annak május havában történendő megnyitásakor — részt venni akarnak bejelentési iveiket legkésőbb folyó év márczius hó 31-ig kell hogy beküldjék, mert csakis igy fognak a f. évi katalogusban szerepelhetni.

Báth-Monosteron február 26-án Horváth Pál és Tóth Péter ottani lakosok régebb idő óta egymással farkasszemet néztek; míg végre jó sorsuk a koresmában őket összehozván, egymást előrántott bicskáikkal oly alaposan megiszlették, hogy mindketten egy-egy lábbal a sir szélén állnak.

A bajai kereskedő ifjak e hó 12-én a „Nemzeti szálloda“ disztermében zártkörü táncz vigalmat rendeznek.

Ügyvédi kamara. A szabadkai ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, miszerint Keller István, ujvidéki ügyvéd, rágalmazás vétsége, ugy magánokirat hamisitás bűntette miatt, az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztetett.

Esküvő. Dr. Komlós Ágost bajai földink s budapesti ügyvéd vasárnap vezette oltárhoz Ullmann nagykereskedő leányát, Irmát. Az esketési szertartásnál Falk és Ullmann orsz. képviselők, Decsei kulai és Neuberger táblai biró is részt vett.

Muzeum. Helyben, a szerb templom utczában levő muzeum csak vasárnapig, azaz f. hó 13-ig látható még. Ajánljuk a n. é. közönség szives figyelmébe.

— **Nem szükség addig használnunk,** mig kellő tájékozást nem szereztünk magunknak, s erre nézve legjobb alkalmat nyujtanak azok a sok ezerre menő köszönőiratok, melyek Brandt R. gyógyszerész svájczi labdacsairól közzététetnek. Brandt R. svájczi labdacsai kaphatók a gyógyszertárakban, egy dobozzal 70 kr.

Nyilttér.*)

Alulirott folyó hó 8-án hirdetett hegedü-hangversenyemet, minthogy köztem és Kolompár Sándor közt, a jó és nem jó hegedülés miatt szóvitába el gyedtünk, egymást sértegettük — én felkértem Kolompár Sándort, hogy lépjünk fel egy közönség elott — s az birálja meg — melyikünk játszik jobban? Kolompár beleegyezett, — fel is léptünk egy igen intelligens közönség elott — itt véltem birálatot kapni. Nem elég, hogy Kolompár volt oly szemtelen, ellenem cselt szöve az összes bandabeli alsóbb czigányokat, mint tapsolókat felfogadni, olyatéknépen, hogy „a mit keresek, megiszszuk“ — vélve a nagy lárma, taps által biztosabb a siker, szemtelensége akkor ért tetőpontra, akkor tünt ki ocsmány terve, a midőn én működésem alatt tányért ragadott s a biráló versenyből koldulast — csinált, imigyen 18—20 forintot kolduit össze, azt zsebre vágva, gyöztes tapsoló közönségével tovább állott, s az összekoldult pénzt kebel barátaival velebelicivel reggeli 8 óráig a „Pokobla“ elitta.

Én tehát Kolompár Sándort addig, a mig a tennunevezett pénzt valami jótékonyczélra nem forditja — nyiltan szemtelen, bitang, szélhámos, gazembernek nevezem — felkérem egyuttal a n. é. közönséget a m. versenyünkről szakértői birálatot adni, hogy imigyen e tekintetben is tisztes-becsületes nagyvárosi primással rendbe jöhessek.

Ki egyébiránt maradok a n. é. közönségnek alázatos szolgája

Rácz Gusztáv,
Herczenberger S. zenekarának vezetője.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legtisztább ásványvíz
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitünő hatásunak bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.
10—1

„Nincs többé köhögés“!

Igy fog minden egyén nyilatkozni, a ki már egyszer kisérletet tett a hirneves s dijjutalmazott

EGGER-féle mellpasztillák,

melyekre tisztelt cz. olvasóinkat ezuttal figyelmeztetni kivánunk.

Ezen kitünő hatásu mellpasztillák skatulyákban á 25 & 50 k. minden gyógytárban kapható.

Zomborban: Saly Antal és Szauerborn Károly. **Szabadkán:** Joó Károly, Milassin Illés, Gálffy György, Décsy Dezső. **Baján:** Geiger Károly, Nagy Sándor, Pollermann Bert. Steininger Lajos. **Kulán:** Mály János. **Ujvidéken:** Grossinger C. B, Dimitrievic G. H., és Plavesics G. gyógyszerész uraknál. 10—6

Hirdetések.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Vracsarits férj. Bikiczki Lyuba végrehajtatónak Vlaskalits Péla férj. Plavsits Miláné végrehajtást szenvedő ellen 200 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járasbiróság) területén lévő Ó-Szivaczon fekvő az ó-szivaczi 669. sztjkben A. I. alatt foglalt Vlaskalits Péla nevén álló 708 hr. 616. ösz. ház és beltelekre az árverést 400 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1887. évi május hó 11-ik napján délelőtti 9 órakor** Ó-Szivacz községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál czéleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1887. évi február hó 3. napján.

A zombori kir. törvényszék,
mint telekkönyvi hatóság.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Zurkovics Uros végrehajtatónak Rakits Dámján végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő Zomborban fekvő, a zombori 3761. sztjkben A. + alatt felvett fekvőségekből Rákits Dámján megillitő 1. sor 15021 hr. 2 hold 284²/₁₂ □ölnyi föld felére 194 frt becsértékben, 2. sor 15031 h. r. 2 hold 1273¹⁰/₁₂ □ölnyi föld felére 222 frt becsértékben, 3. sor 15033 hr. 1014¹/₁₂ □ölnyi föld felére 57 frt becsértékben, 4. sor 15139 — 1514 1— 15143 hr. 1 hold 1396 □ölnyi föld felére 167 frt becsértékben, 5. sor 15189 — 95 hr 729 ö. i. sz. a. felvett fél szállásház és ahhoz tartozó 1 h. 257¹/₁₂ □ölnyi föld felére, vagyis az egésznek felére 176 frt becsértékben, 6. sor 15034 hr. 1 hold 420⁶/₁₂ □öl föld felére 111 frt becsértékben, továbbá a zombori 3784 sztjkben A. + alatt felvett fekvőségből Rakits Dámjánt megillető 15153 a hr. 2 hold 964 □ölnyi föld felére 232 frt becsértékben ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1887. évi május hó 10-ik napján délelötti 9 órakor** a zombori királyi telekhatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a meg állapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy a [illegible] LX. [illegible] 17[illegible] évi [illegible]ben a bánatpenznek a [illegible] séről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1886. évi deczember hó 30-ik napján.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

A duna-gőzhajózási társaság igazgatósága jelenti a n. é. közönségnek, hogy a **Ferencz-csatorna zombori kikötőjében levő áru raktárában az áruk felvétele Zomborból fölfelé s lefelé naponta reggeli 6 órától esti 6 óráig eszközölhetők.**

Spitzer Bernát,
mint a Duna-gőzhajózási társaság szállitója
ZOMBORBAN.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-
részvény-társaság Budapesten,
Központi iroda: VI. Váczi körut 57. — Gazdasági géposztály: Külső váczi-ut 1696—1699.

Ajánlja kitünő szerkezetu **GŐZCSEPLŐ KÉSZÜLÉKEIT** szén-fa és szalma tüzesre; nagyszerü rendszerü **jár ganycséplőt** tisztitó-készülékkel, zsákelvivő vagy a nélkül, **gabona tisztitó-rostart (Baker** és **Vidats**-rendszer) továbbá legtöbbjeinek tizonyitt szabatairól. **Schlick-féle 2-ióe** és **3 as ekeit — árt 58 frttól kezdve — szab. Schlick-féle mélyitő-ekeit kieme ő szerkezettel mélyitő ekeit önvezetékkel (Sack** után, **Eredeti Schlik-** és **Vidats-féle egyvasu ekeit.**

Legujabb szabadalmazott sorvetőgépek.

Ezenkivül készletben vannak: Egyes és kettős **arlómalmok** „Little Giant" **csöves tengeri daralók tengeri morzsolók, takarmány-készitő gépek olajsajtók stb.** Gyárunkban működésben láthatók: a legnagyobb **saját rendszerü raule, kender-** és **lenfőző-** és **tisztitó-gépek** rendkivüli mennyiségben és mindenféle munkafajtákra.

6—6 **Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentive.**

Az 1886-ik évi elszáll. 2,000,000 palaczk.

Legjobb asztali- és üditő-ital.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

A MOHAI AGNES FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

6 fensége József főherczeg, és ő felsége Milán szerb király

asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb **Fiumában** is épugyanúgy mint **hazánkban** általánosan a **kolera** megbetegedés ellen **praeservativ** gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszertárában, füszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállitónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavarokná!.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Zomborban kapható: Falczioe Gusztáv Heindlhofer Robert, Hrabovszky és Sztrilich, A. és Weindinger. **Apatin:** Tiesz és Ernei. **Abraham II. Hódságh:** Eduard Rusch. **Bácsalmásson:** Scherk Gyula, Rosenberg Adolf. **Adán:** Debler József

---

PSERHOFER J.

gyógyszertára
Bécs, Singerstrasse 15. sz.
„Zum goldenen Reichsapfel".

Vértisztitó labdacsok, melyek előbb **universalis piruláknak** nevezettettek, ezen utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert alig van betegség, melyekben ezer meg ezer esetnél csudálatra méltó hatásuknak be bizonyultak volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyéb gyógyszerek hasztalanul alkalmaztattak, ezen labdacsok által számtalanszor és rövid idő alatt tökéletes egészség következett be. **1 skatulya 15 pirulával 21 kr egy tekercs 6 skatulyával 1 frt 5 kr,** bérmentetten utánvettel **1 frt 10 kr.**

A pénz előleges beküldésével bérmentve 1 tekercs pirula 1 frt 25 kr, 2 tekercs 2 frt 30 kr, 3 tekercs 3 frt 40 kr, 4 tekercs 4 frt 40 kr, 5 tekercs 5 frt 20 kr, 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Egy tekercsnél kevesebb nem küldethetik.)

Számtalan köszönő irat tekinthető be, melyekben ezen pirulák fogyasztói hosszabb elvezettük után a legkülönbözőbb és sulyos betegségekben, köszönetet mondanak. Mindaz, a ki egyszer kisérletet tett vele, tovább ajánlja ezen szert.

A sok köszönő irat közül néhányat itt közlünk:

Leongang, 1883. május 15.

Igen tisztelt uram! Önnek pirulái valóban csudálatra méltóan működnek, nem olyanok ezek, mint egyéb dicsöittet szerek, hanem segélyt nyujtanak majdnem mindenben.

A husvétkor küldött pirulák legtöbbjét ismerőseimnek és barátjaimnak osztottam, s mindnyájan segitettek, még magas koru egyének is s különböző bajokban, ha nem is teljes jó egészséget, de tetemes javulást tapasztaltak s folyvást használni akarják. Kérem ennélfogva sziveskedjék ismét 5 tekercset küldeni. Tőlem és mindazoktól, kiknek szerencséjük volt az ön pirulái által egészségüket visszanyerni, fogadja benső köszönetünket. **Deutinger Márton**

Béga Szt. György, 1882, február 16.

Tisztelt uram! Nem fejezhetem ki eléggé benső köszönetemet az ön piruláiért, mert Isten segitsége mellett nőm, ki évek óta miserereben szenvedett s habár még most is ilyeneket bevennie kell, egészsége annyira helyre állott, hogy ifjui frisseséggel minden dolgát végezheti. Ezen közleményemet minden szenvedő javára felhasználja s kérem egyuttal, sziveskedjék két tekercsesel küldeni, valamint két darab chinai szappant is. Kiváló tisztelettel **Novák Alajos, főkertész.**

Tekintetes ur! Előre bocsátva, hogy önnek gyógyszere egyformán jó, mint a kitünő **fagybalzsam,** mely az én családomban több idült fagydaganatot gyorsan megszüntetett, daczára az ugynevezett universalis gyógyszerek iránt való bizalmatlanságomnak, elhatároztam, önnek vértisztitó piruláit használni s ezen apró golyócskák segélyével, hosszu évi aranyér bajomat ostromolni. Nem akarok magamnak érdemet szerezni midőn önnel tudatom, hogy régi bajom több heti használat után, egészen megszünt s ismerőseim körében a legszorgalmasabban ajánlom. Az ellen sincs kifogásom, ha ezen sorokat — névaláirásom nélkül — nyilvánosságra hozza Tisztelettel **C. v. T.** Bécs, 1881. febr 20.

Fagy-balzsam Pserhofer J.-től, hosszu évek óta ismert legbiztosabb szer mindenféle fagyások ellen valamint üdült sebekre stb. Egy doboz 40 kr.

Gólyva-balzsam, megbizható szer a gólyva nyak ellen Egy palack 40 kr

Élet essencia (prágai cseppek) eleméztés, mindennemü altesti bajok ellen. 1 palack 20 kr.

Ökörfarkvirágnedv általánosan ismert kitünő háziszer kaharhus rekedtség, görcsös köhögés, stb. 1 palack 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, legjobb szer minden köszvény és reumatikus baj, fogfájás, Ischiasz, fültájás ellen stb. 1 frt 20 kr.

Alpesi növénynedv W. D. Bernlack 2 frt 60 kr, fél üveg 1 frt 40 kr.

Szem-essencia Romershausentől. 1 palack 2 frt 50 kr., fél palack 1 frt 50 kr.

Tannohinin-pomádé Pserhofer J. től, számos év óta minden hajnövesztő szer kőát, melyek orvosok elismernek. Egy csinosan kiállitott nagyszelencze 2 frt

Általános tapasz Stendel tanártól vágott és szurt sebekre, rosszindulatu daganatok, még idült, gyakran felpattanó láb daganatokra is, körömméregre, sebekre s gyuladt részekre és egyébszenvedéseknél ajánlható 1 tégely 50 kr.

Általános tisztitó só Vulrich A. W.-től kitünő háziszer, a rosz eméztések következményei, fejfájás, gyomorgörcs, mellégés, aranyér, dugulás stb ellen. 1 csomag 1 frt

Ferencz-pálinka 1 palack 60 kr.

Lábizzadás elleni por 1 skatulya 50 kr. 10—7

Mindennemü homeopathiai gyógyszerek készletben vannak.

Az itt megnevezett készitményeken kivül minden az osztrák lapokban hirdetett bel- és külföldi pharmatentikus különlegességek készletben vannak s minden a raktárban nem levő czikkekről pontosan és olcsón gondoskodunk.

A postai küldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek előleges pénzküldésre vagy utánvéttel.

A pénznek előleges beküldésével (legjobb posta utalvánnyal) a postán sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvételnél.

Nyomatott Muzsik és Partlics gyorssajtóján Zomborban.